

PRZEPROWADZIĆ (41) *vb pf*

e, o oraz a jasne.

inf przeprowadzić (7). ◇ *fut 1 sg* przeprowadzę (1). ◇ *3 sg* przeprowadzi (4). ◇ *praet 1 sg m* -m przeprowadził (2). ◇ *2 sg m* przeprowadziłeś, -ś przeprowadził (3). ◇ *3 sg m* przeprowadził (13). *f* przeprowadziła (2). ◇ *3 pl m pers* przeprowadzili (3). ◇ *imp 2 sg* przeprowadź (1) *BielKron*, przeprowadz (1) *Mącz*. ◇ *con 2 pl m pers* byście przeprowadzili (1). ◇ *3 pl m pers* by przeprowadzili (3).

Sł stp notuje, Cn brak, Linde XVII – XVIII w.

1. *Pójść z kimś jako towarzysz, zwykle pomagając lub wskazując drogę, odprowadzić; ducere, reducere, transire facere PolAnt; deducere Vulg [kogo, co] (16)* : tamże go Zabytho yegosch woznycze ktorzi łfyie bili nayely yego wozi przeprowadzycz *LibLeg* 11/93; *BudBib* 2.Reg 19/40; A podobno pomiełkam v was/ ábo też przeżimuię: ábyście wy mnie przeprowadźili/ kędykolwiek poydę. *WujNT* 1.Cor 16/6.

przeprowadzić przez co (2): A potym [anioł] wyłzedłzy przed dom prosił onego dobrego człowieká/ áby onemu łynowi łwemu kazał ie [podróżnych] przez wieś przeprowadzić *RejZwierc* 175; Ktorzy [ptacy] mu [królowi] y hárcerzow łwoich pozyczyli/ Aby go przez te gory łwe przeprowadźili. *KmitaSpit* C6v.

Przen (5) : Mieyże łię dobrze Flišie y Sterniku/ Rotmánie/ Szyprze/ y ty czytelnik[u]. Dziękuy mi chcefzli com cię przeprowadźił/ Zyczliwieć rádźił. *KlonFlis* H5.

a) *O Bogu (4)* :

przeprowadzić z czego (1): á iż cie [Bóg] chce bełpiecznie przeprowadzić s tey błędney á bárzo omyłney drogi/ iż bełpiecznie á práwie tráfiłz do onego wiecznego [...] domu łwego. *RejPos* 184v.

przeprowadzić dokąd (2): hoynie będę náłycon z miłofierdzya twego/ Kyedy nád łobą pobaczeń chwałę Pána mego/ Ktory mye łam przeprowadzi do krolełtwá łwego. *LubPs* D4; *SkarKaz* 552a.

Zwrot: »przeprowadzić drogami prawdy« (1): y [Pan] náwrocił dułżę moię: przeprowadźił mię drogámi prawdy prze imię łwoie [deduxit me super semitas iustitiae Vulg Ps 22/3]. *SkarJedn* 401.

a. *O Bogu opiekującym się wędrowcami, zwłaszcza w drodze do Ziemi Obiecanej [w tym: dokąd (5)] (6)* : Y ktoż mye wđzy przeprowadzi do myáltá mocnego/ W kráiny Idumeyłkie do myeyłcá wdzyęcznego/ Izali nye ty Boże náłz *LubPs* O5v, Y6v; *BielKron* 18; Potym Bog ofułził morze czerwone przed nimi/ y przeprowadźił ie do gory Synáj *BudBib* *Iudith* 5/12, *Bar* 2/30.

Przen [do czego] (1) : Ichże [męczenników] on głos ielt: Przełziłmy przez ogień y przez wodę: y przeprowadziłes nas do ochłódenia. *SkarŻyw* 208.

2. *Przenieść na inne miejsce pobytu a. mieszkania; traducere Miech, Mącz; transferre, transmigrare facere PolAnt [w tym: kogo (5)] (6)* : Traduc familiam omnem ad nos, Przewiedź/ Przeprowadz. *Mącz* 97a; Tám łtárzec miedzy nimi [córkami] [...] Bárzo z wielkim dołtátkiem ták był náwłzem chowan [...]. Gdzye też iedno łámego przeprowadzić máia/ Tu włzędy onę łkrzynię też zá nim dźwigáia. *HistLan* D3v.

a. *Przesiedlić (4)* : ci łą głowy oycow miełzkaíacych w Gewie/ ácz ie przeprowadźili do Mánácháthá. Y Náháman/ y Achy-iah/ y Gerá/ ten ie przeprowadźił *BudBib* 1.Par 8/7.

przeprowadzić dokąd (2): Potim Augnftus [!] Cefarz chcąc okrutność Szwabow wtkromić na lepším powietrzu, przeprowadził ie do ziemie Galliey *MiechGlab* 44; *BudBib* 1.Par 8/6.

α. O Bogu [dokąd] (1) : Szukaycie pokoju miáftu/ do ktoregom was przeprowadził *BudBib Ier* 29/7.

3. Przeprowadzić przez wodę; traducere Vulg; transferre, transire facere PolAnt [kogo] (15) :

przeprowadzić przez co (3): Berzellái teź Gáláádczyk [...] przeprowadził Krolá przez Iordan/ gotow będąc y dáley zá rzekę ínim iáchác. *Leop* 2.Reg 19/31; Ten ktory Amurátá wiodł do Grecyey wczás go przez Helefpont ze wśytkim woýtkiem przeprowadził *BielKron* 240; *CzechRozm* 105v.

przeprowadzić za co (2): Tedy [*Jakub*] ie [żony i dzieci] wziął y przeprowadził zá rzekę przeprowadził tefz cokolwiek miał. *BudBib Gen* 32/23, 2.Reg 19/41.

a. O Bogu (10) : A pan lud íwóy wybrány záiał/ iáko owce: Y przeprowadził w cále *KochPs* 118, 115.

przeprowadzić przez co (4): *BibRadz Sap* 10/18; Który w pól práwie morze rozdzielil czerwóné [...]. Y przeprowadził przez nie lud íwóy íuchą nogą *KochPs* 199; *SkarŻyw* 502; bo y przeprowadził go [*króla*] Pan Bog przez wielkie morskie niebespieczenstwa *ActReg* 77.

przeprowadzić czym (1): Dla ktorego/ ziemię potopem zátopioną/ mądrość [*tj. Bóg*] powthore záchowála/ gdy ípráwiedliwego przeprowadziłá késem drzewá [*percontemptibile lignum iustum gubernans*]. *BibRadz Sap* 10/4.

przeprowadzić którędy (2): *BudBib Ps* 135/14; O Pánie Boże/ ktorys y íyny Izráélkie írzodkiem morzá czerwónego íucho (cudownie) przeprowadził *LatHar* 632.

Przen [przez co dokąd] (1) : á mocno iuz dufay/ iz bespiecźnie będziefz chodzil zá żywotá íwoie⁶⁰ po tym márnym Egipcie íwiátá tego/ áz cie Pan twoy przeprowadzi przez wśytki morzá/ [...] do oney obiecáney zyemie twoiey *RejPos* 158v.

4. Trzymając za sznur lub cugle przenieść na drugą stronę; umożliwić przejście (2) :

Zwrot bibl.: »wielbláda przeprowadzić przez ucho igielne« [*szyk zmienny*] (2): A ták nic nie wátpmy/ iz Pan Chrítus z Ciálem íwym wśytko co chce wczynić moze: ktoremu y wielbláda przez vcho igielne nie trudno przeprowadzić. *WujNT* 386, 81.

5. Pozwolić przejść, przepuścić [kogo] (2) : Ieslizeć íię ták zda Krolu/ tedy mi niechay dádzá lífty do Kíázát ktory íá zá rzeką/ áby mię przeprowadźili [*ut me traducant*] ázbych przyśzedł do Iudy. *BibRadz 2.Esdr* 2/7; *BudBib 2.Esdr* 2/7.

Synonimy: **2. przenieść**; **3. przeprowadzić**; **5. przepuścić**.

Formacje współrdzenne cf PROWADZIĆ.

Cf PRZEPROWADZONY